Ч. 68 Четвер 28 марця (9 цьвітня) 1896. Рік VI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

„Все або нїчо!“

(Молодоческа лекция з полїтики для наших полїтиків).

Пригадуємо, вже не знаємо котрий раз, як то свого часу наші великі і малі полїтики з теперішного табору опозицийного славословили Молодочехів і величали їх полїтику та захвалювали єї і для нас яко єдино розумну і спасительну. Був навіть час, коли молодоческий посол Айм був оракулом для проводирів наших опозиционїстів і за єго радою брались они свого часу будувати т. зв. антикоалїцию славяньску, що була і лишила ся мертвонародженим плодом загонистої опозициї. Ми тогди вже вказували на то, що не все золото, що сьвітить ся, та що не все то мусить бути і для нас добре, що для когось може і хосенне. Длятого і питали: А що буде, коли Молодочехи покинуть свою безвзглядну опозицию? О кого опруть ся тогди наші опозиционїсти?— Правда, ми тогди не могли предвидїти, що они будуть шукати опори в Люеґерівскім таборі; але тепер, коли так стало ся, то ми так само спитаємо: А що буде, коли й Люеґер та єго партия зійдуть з дотеперішного свого становища? — Таки бодай чи не лїпше було вже нашим опозиционїстам держати ся Молодочехів; були би бодай научили ся від них, як веде ся опозицийна полїтика. Нехай же тепер послухають бодай тої лекциї молодоческого орґану, котра особливо для них придатна.

Як звістно, молодоческий клюб ухвалив в справі реформи виборчої голосувати остаточно в третім читаню за проєктом правительства. За то накинулись на Молодочехів не лиш чеські радикали, але також і Старочехи — сї послїдні очевидно лиш з партийної завзятости — і докоряють їм та підозрівають їх полїтику. На то так їм відповідає орґан Молодочехів Narodni Listy:

„Взиваємо сим всїх явних і тайних противників партиї, щоби нам сказали, коли клюб або єго члени голосували коли инакше, як не так, як того вимагало коректне антимінїстерске становище, на котрім партия все ще стоїть як стояла. Фактом єсть, що межи Чехами а теперішним правительством настали инші відносини, як були за коалїцийного правительства. Але через то ще проґрама партиї анї крихти не змінила ся. Кождий початковий полїтик зрозуміє, що в порі вижиданя і непевности треба бути осторожним і що не було би корисно виповідати теперішному кабінетови війну, котру вело ся з безпечним успіхом против попередних правительств, доки Чехи не мають ясного знаня єго плянів і намірів супротив ческого народу.

„Реформа виборча, так, як она вийшла з під нарад комісиї, єсть дїйстно розширенєм права виборчого, а найвисша інстанция партиї приказала ческим послам згодити ся на кожде розширенє права виборчого. Веденєм полїтики: „Все або нїчого“ можна може осягнути хвилево якийсь ефект, але таку полїтику може хтось один вести лиш в рамах своїх самолюбивих інтересів, але нїколи в справі цїлого народу. Нехай собі то кождий добре запамятає, хто честно бажає добра народови і хто в погони за популярностию не спускає з ока інтересів, котрі на серіозного полїтика вкладають висші взгляди.

Отсї слова, буква за буквою, то знаменита лекция з полїтики і для наших опозиционїстів, котрих цїла полїтика нїчим иншим лиш самою погонею за популярностию, котрим здає ся, що ведуть найлїпшу в сьвітї полїтику, бо на одних або других зборах та вічах кличуть їм: Славно! — а таки їх власні орґани вихвалюють їх на всю губу. Они забувають на ті інтереси, котрі накладають на полїтика висші взгляди і длятого цїла їх полїтика не єсть нїчим иншим, як лиш самолюбивим інтересом, без взгляду на інтерес цїлого народу, все одно, з яких мотивів бере ся у них той самолюбивий інтерес. Веденє полїтики опозицийної лиш задля особистих амбіций або з противности для полїтики иншого напряму єсть так само шкідливим як і веденє полїтики маючої на цїли лиш інтерес якоїсь касти або материяльний інтерес якоїсь одиниці. Що наші опозиционїсти не руководять ся нїякими висшими взглядами, і що то, коли так говорять, єсть у них лиш пустою фразою без всякої вартости — се видко з кождого їх кроку полїтичного, котрий завсїгди ще показав ся опісля неполїтичним. Нехай же добре запамятають собі повисшу науку полїтичну від молодоческого орґану і єго партиї.

Перегляд полїтичний.

Від довшого часу появляють ся як би систематично вісти в декотрих ґазетах, мов би то

---

41)

БЕН ГУР.

ОПОВІДАНЄ З ЧАСІВ ХРИСТОВИХ.

ЛЮДВИКА ВОЛЛЄСА.

(Дальше.)

Глава двайцять і пята.

Слїдуючої ночи, около четвертої години стояв Бен Гур з Естерою на терасї великого складу товарів. В пристани понизше, при коптячім сьвітлї, поралисъ робітники як ті нічні духи в казцї, сували паками та скринями і перекликували ся голосно. Одна ґалера стояла вже готова до від'їзду. Сімонїдес був все ще в своїй конторі, де начальникови корабля давав послїдні прикази, щоби нїгде не приставав по дорозї, а плив просто до Остиї, порту коло Риму, і там висадив на беріг якогось пасажира, а відтак щоби плив звідтам поволи вздовж берегів іспаньских до Валенциї.

А той пасажир то був повновластник Бен Гура, що мав продати єго спадщину по дуумвірі Арріюсї. Скоро відчіплять судно від берега і оно випливе на широке море, буде Бен Гур невідклично звязаний з тим дїлом, над котрим вела ся нарада минувшої ночи. Коли-ж жалував того, на що пристав, то мав ще хвильку часу, щоби відкликати то, до чого зобовязав ся, і відступити від наміреного дїла. Він же велитель і потребує лиш обявити свою волю.

Стояв заложивши руки і споглядав на той рух під собою, як той, що щось собі розважає. Він був молодий, богатий, хороший, до недавна ще член патрицїйских кругів римскої суспільности, то-ж можна собі легко уявити, що єго сьвіт вабив до себе і трудно приходило ся єму брати на себе тяжкий обовязок, або стреміти до чогось, що могло бути для него небезпечним. Можемо навіть представити собі ті трудности, які єму насували ся: безнадїйність борби против цїсаря; непевність, котра вкривала все, що доси було чути о царю і єго приходї; спокій, слава і почести, котрі так легко єму приходили, як коли-б їх купував; передовсїм же почутє, що знайшов собі вітчину, і може в нїй приятно жити з приятелями. Лиш хто сам був довгі часи опущеним чужинцем, може зрозумїти силу сеї послїдної причини. Додаймо ще до того, що зі всїма тими причинами стояла в звязи й Естера, а відгадаємо більше-менше гадки Бен Гура.

— Ти була коли в Римі? — спитав Бен Гур Естеру.

— Нї, не була! — відповіла она.

— А мала би ти охоту коли туди поїхати?

— Здаєсь, нї!

— Чом' же нї?

— Я боюсь Риму — відповіла она, а єї голос таки аж чогось задрожав.

Він споглянув на ню — а она стояла з боку коло него і виглядала при нїм така маленька, як дитина. При темнім сьвітлї не міг він видїти єї лиця, навіть она цїла здавала ся єму як би тїнь. А все таки она пригадала єму знову Тирзу і єго нараз аж за серце стиснуло, бо так само стояла коло него пропавша десь єго сестра того страшного дня, коли то прокураторови стала ся пригода. Бідна Тирза, де она тепер? Се зворушенє вийшло в користь Естері. Она не була єму сестрою — але за служницю не міг єї нїяк уважати; а що она по правдї таки була служницею, то він длятого готов був завсїгди обходити ся з нею делїкатнїйше і взгляднїйше.

— Я не можу уявити собі Риму — говорила она дальше своїм, як звичайно, спокійним голосом — не можу уявити собі Риму яко міста з палатами і сьвятинями та множеством народу; він менї здає ся тим велитом, що забрав прекрасні краї, а людем в них грозить смертию і загладою; велитом, котрому годї оперти ся; лютим зьвірем, що пє людску кров. Длячого — не договорила дальше і спустила очи в землю.

— Говори дальше! — додавав їй Бен Гур охоти.

Она приступила ся близше, глянула на него і говорила знову: Длячого ти маєш робити собі з Риму ворога? Чому би не лїпше помирити ся з ним і жити в згодї? Ти зазнав богато пакости, але уйшов рук твоїх ворогів. Коли ти вже за молоду набідував ся, на що бідувати ще на старість?

Єго делїкатне, як у дївчини лице аж поблїдло, коли она так заговорила. Він нахилив ся до неї і спитав нїжно: А що-ж би ти менї радила робити, Естеро?

Є. Ексц. п. Намістник кн. Евст. Санґушко думав уступити з теперішного свого становища. Gaz. Lwowsk-a заявляє отже на основі як найавтентичнїйших інформаций, катеґорично, що всї вісти, мовби то кн. Санґушко думав уступити зі становища ц. к. Намістника в Галичинї, суть зовсїм безосновні.

В Суданї готово кождої хвилї прийти до війни з дервішами, котрі стоять вже на пять миль від Акашех, де на другім боцї Нїлю напроти сего міста стоїть войско єгипетске. — Межи Італїянцями а Мениликом не прийшло також до мира і здаєсь, що війна буде вести ся дальше.

На острові Куба бють ся Ішпанцї дальше з ворохобниками а кінця війнї не видко. Раз побідить одна сторона, другий раз друга. Ішпаньске мінїстерство війни постановило тепер вислати на той остров 40.000 войска, але оно не зможе там скорше станути як аж у вересни.

Новинки.

Львів дня 8 цьвітня 1896.

— **Великодним сьвятам** не сприяла сего року погода. Студїнь і снїг надавали їм зимовий вигляд, тому й рух в нашім містї був менший як звичайно. — В суботу вечером відбула ся в архікатедральній церкви сьв. Юра воскресна утреня. Утреню правив Є. Ем. Кардинал Сембратович в сослуженю крилошан. В церкви явили ся представителї властий, між иншими Вп. Віцепрезидент Намістництва п. Лїдль, радник п. Пивоцкий і ин. Почетну войскову службу робив 15-ий полк піхоти. Рівночасно відбув ся такий самий обхід в архікатедральнім костелї. — В недїлю приймав у себе Є. Ем. кардинал на сьвяченім численних гостий.

— **Нові школи рільничі.** Школа рільнича в Бережници, стрийского повіта, вже докінчує ся і в осени с. р. буде отворена. — Школа в Суходолї під Коросном буде готова до мая 1897 р. Она призначена для 40 учеників і буде получена з курсом науки управи льну і коноплїв, котрий буде перенесений з Городка до Суходолу.

— **Нова стация телєґрафічна** з обмеженою службою денною отворить ся з днем 8 цьвітня с. р. в Жовтанцях, жовківского повіта, при тамошнім почтовім урядї.

— **Міщаньске братство в Тернополи** устроює дня 12 цьвітня аматорске представлене. Відограє народну комедию Янчука „Пилип Музика" в 5 відслонах зі співами й танцями. Чистий дохід з представленя призначений на будову власного дому Міщаньского братства.

— **Смерть в огни.** В Раневичах під Дрогобичем лучила ся така страшна пригода. Іван Михась, писар громадский, вийшов з жінкою з дому і лишив кількоро малих дїтий без нїякого догляду. Найстарша, 7-лїтна дитина, побачила на шафцї нафту, вилила єї коло колиски і підпалила сїрником. Нафта бухла полумінєю і запалила колиску, так що дитина, котра лежала в колисцї, згоріла на вуголь.

— **Зміна властителя.** Слобідку лїсну, в коломийскім повітї купив п. Адам Єнджейович від дра Мавр. Страшевского, професора унїверситету в Кракові.

— **Друк подорожів.** В наслідок піднесеня платвї складачам від 1 марта с. р. і скороченя робочого дня о одну годину денно, ухвалили властителї друкарень у Львові, щоби від тепер піднести цїну за всї друкарскі роботи о 10%. Складачі і робітники при машинах працюють тепер по 9 годин денно, замість 10, як доси було.

— **Страшна пригода** одинока в своїм роді, лучила ся вчера в Анґлїї. В провінциї Валїї відбувало ся вчера відкрите нововибудованої зелїзницї на найвисшу в тих сторонах гору Сноден (Snowden). Коли пущений на гору перший поїзд вертав назад, відчепила ся льокомотива від ваґонів і гнала з страшенною силою на долину а виховзнувши ся з шин злетїла в дебру і розбила ся на куснї. Машиніст і топник зіскочили з машини так щасливо, що їм не стало ся нїчого. Тимчасом летїли вози без машини дальше в долину, а перепуджені пасажири стали вискакувати з них і богато з них убило ся на смерть а декотрі покалїчили ся. Наконець удало ся вози загальмувати. Але машина спадаючи зачепила об стовп телеґрафічний і зломила его а тим способом порушила уставлений на горі дзвінок сиґналовий, котрим дає ся знак, щоби з долини пускати новий поїзд. Так і стало ся. Пущений з долини новий поїзд наїхав тогди на загальмовані вози на горі і всїх їх вивернув і порозбивав. Кілько людий при сїй катастрофі згинуло, ще не знати.

— **Мілїон передплатників.** Анґлїйский тижневник Lloyd's News — то перша часопись на сьвітї, що друкує від кінця лютого с. р. більше як один мілїон примірників. Число з 18-го лютого с. р. розійшло ся в 1,004.306 примірників. До того величезного числа передплатників дійшла редакция постійною дбалостию подавати своїм читачам інформациї на всїх полях.

Господарство, промисл і торговля.

Добрі ради.

Робота в огородї на цьвітень. Нагла зміна у воздусї опізнила трохи ті роботи, котрі можна було викінчити вже в мартї. Тепер треба передовсїм брати ся до засаджування дерев і корчів; то найперша робота, на котру, коли потеплїє, буде вже за пізно. Особливо звертаємо увагу наших господарів на засаджуване малин і парічок, котрих обоє можна і на продаж виносити і ужити дома до робленя малиняку і вина з парічок. Другою важною роботою єсть копане, бо треба вже класти в землю насїнє, котре потребує довшого часу, щоби скільчило ся. Копати треба лиш там, де земля вже добре підосхла. Перед копанєм треба землю згноїти і перекопувати разом з гноєм. Грядки під пізно сходяче насїнє як: цибуля, петрушка і т. д. треба вже тепер лагодити. Хто ще не зробив собі розсадника, повинен тепер зробити его чим скорше в теплім і затишнім місци. З початком сего місяця можна ще закладати грядки під нові шпараґи, але треба їх добре згноїти. Пізнїйше лагодить ся грядки під висадки і ту ярину, котрої не можна пересаджувати як н. пр. горох

Она мовчала хвильку, а відтак спитала: Чи ти маєш коло Риму свою власну хату?

— Маю!

— А красна?

— Дуже красна — палата посеред огородів і садів, з водограями, статуами і густими ватїньками; з горбів, вкритих виноградом, видко навіть Неаполь і Везувій. А море виглядає як синя площа, вкрита білими вітрилами. Недалеко має й цїсар свій двір; але в Римі кажуть, що Арріюсів двір красший.

— А можна-ж би там спокійно жити.

— Нема спокійнїйшого дня лїтом, нема спокійнїйшої місячної ночи, як там. Лиш коли там хто загостить, то нема спокою. Тепер же, коли давний властитель помер а я тут, то там і тілько неспокою, що бесїди служби або шуму водограїв. Тілько там і всеї зміни, що день за днем старі цьвіти вянуть, а нові розцвитають ся, що иногдї якась хмарка заступить сонце. Я там сам собі докоряв тим, що розлїнивів, бо хоч у мене тілько роботи, а мене там як би щось шовковим мотузєм вязало і доки там перебував, не брав ся до нїчого.

Она повела очима понад ріку.

— Длячого так випитуєш ся? — відозвав ся він.

— Мій добрий велителю —

— Нї, нї, Естеро! Називай мене приятелем — братом, як хочеш, лише не своїм велителем, бо я анї не твій велитель, анї не хочу ним бути. Зови мене братом!

Серед темноти годї було видїти, як она з радости аж почервонїла ся і як їй очи з вдоволеня засьвітили ся.

— Я не можу того поняти — відозвала ся она відтак — як ти можеш жити житем —

— Житєм насильства а може й проливу крови — докінчив він речене.

— Бо таки й так — сказала она і додала: Замість жити спокійно в краснім дворі.

— Ти того не знаєш, Естеро. Для мене нема иншої ради; Римлянин не такий добрий, як тобі здає ся. Лишитись тут, значить загибати — а верну до Риму, то й там то само мене чекає — чарка трійла, ніж скритоубийника або засуд на підставі фальшивої присяги. Месала і прокуратор Ґратус розбогатїли тим, що забрали менї спадщину по батькови, а удержати єї в своїх руках для них важнїйша річ, як було дістати єї в свої руки. Погодити ся по доброму годї, бо тогди треба би признати ся до всего. А відтак — хоч би то й можна, то не знаю, Естеро, чи я би зважив ся приступати до згоди. Для мене нема спокою навіть в усипляючій тїни і мягонькім воздусї красного двора, хоч би там не знати хто був, що хотїв би двигати зі мною мій тягар житя та осолоджувати его терпеливостию любови. Не буду мати доти спокою, доки не відшукаю моєї матери і сестри — а коли їх відшукаю, то чи не пімстити ся менї за зроблену їм кривду? Хиба-ж виновників не треба покарати? А коли-б они погибли — то чи їх убийники мають уйти кари? — Нї, моя совість навіть в снї не мала би спокою і навіть найсьвятїйша любов не вернула би менї спокою.

— Хиба-ж так вже зле? А чи-ж на то нема вже ради — спитала она, а голос єї дрожав від зворушеня.

Бен Гур взяв єї за руку. — То тобі не байдуже про мене?

— Нї! — відповіла она щиро.

Єї рука була тепла а така дрібонька, що губила ся в его руцї. Дрожала. Єму прийшла на гадку Єгиптиянка; яка-ж она не подібна до Естери — така росла, така сьміла, така дотепна, така красна, така чаруюча. Він притулив руку до уст і пустив єї.

— Будь же менї, Естеро, другою Тирзою.

— Хто-ж то Тирза?

— Мала сестричка, котру менї Римляни забрали, а котру мушу відшукати, заким подумаю о спокою і щастю.

В сїй хвили впало на них від улиці проміне сьвітла. Они оглянули ся і побачили, як слуга висунув Сімонїдеса на кріслї з дверий. Пішли до него.

Тимчасом відчепили линву ґалєри від берега, она навернула і при сьвітлї смолоскипів та серед веселих окликів залоги поплила ід морю. Бен Гур був зобовязаний для справи будучого царя.

Глава двайцять і шеста.

День перед ігрищами, по полудни відвели Ілдерімові конї і віз до міста недалеко цирку і там примістили їх в безпечнім місци. Поздоймано також намети і цїла каравана дружини, верблюдів і худоби пустилась в дорогу на пустиню. Люди насьміваш ся із сего мішаного походу, але Ілдерім, хоч звичайно дразливий, не боронив їм насьмівати ся. Коли то шпигуни Месалї підглядали его, — а він мав причину здогадувати ся того — то похід міг їм, що правда, давати нагоду до насьмішок, але що то его обходило? До рана щезне він їм з очий. А обачний Араб знав то добре, що для него найнебезпечнїйше тогди, коли з него насьмівають ся.

Анї він анї Бен Гур не легковажили собі впливу Месалї, але все-таки були тої думки, що він не скорше забересь до них, аж скінчать ся перегони. Скоро его хтось побідить — особливо же, коли его побідить Бен Гур, то могли сподївати ся від него всего найгіршого; тогди може він і не буде чекати на відповідь від Ґратуса. Після того уложили они собі пляни і були на все готові. В добрій надїї їхали побіч себе і були певні побіди.

На дорозї стрітили Маллуха, котрий їх вже виглядав. Вірний слуга не дав по собі анї трошки пізнати, що він знає відносини Бен Гура до Сімонїдеса, або їх умову з Ілдерімом. Поздоровив їх як звичайно, а відтак, звертаючись до шейха, виймив якийсь папір і сказав:

— Ось лише що видана оповістка проводиря ігрищ, в котрій і твої конї записані до участи в перегонах. Єсть також поданий і порядок, в якім мають відбувати ся. Желаю тобі щастя до побіди, добрий шейху!

Він подав ему папір, а відтак звернув ся до Бен Гура. — І тобі, сину Арріюса, желаю щастя. Твоїй стрічи з Маселею не стоїть нїчо

і шпінат. Найлїпше сїяти рядками в той спосіб, що на грядцї робить ся рівцї, посипає ся насїня, але не густо і присипає ся землею. Шпінат сїє ся рядками на 15 центиметрів один від другого. Горох садить ся рядками на 30 центиметрів один від другого. — Хто хоче мати раннї бараболї, нехай дасть їм насамперед скільчити ся в теплім місци а відтак садить в землю, але трохи глубше, а щоби не вимерзли треба їх ще вкрити дрібним гноєм. Хто має суницї в огородї, нехай їх обчистить і повириває всї пагони. В садї треба доокола кождого пня досить далеко скопати землю, а при сїй нагодї можна землю ще й згноїти.

Плач а недуга у маленької дитини. Маленька дитина не завсїгди плаче, коли кричить; сльозами плаче аж в третім місяци, але плач дитини, чи єї крик — то єї бесїда. Дитина не може сказати, що їй хибує і длятого плаче та кричить. Так буває аж до 2 або й 3 року. Длятого плач і крик дитини не треба собі легковажити, але шукати зараз єго причини, бо може дуже легко бути, що дитина слаба. Маленька дитина кричить, коли за сильно сповита; треба єї розповити, а перестане плакати. Немовлятко плаче з голоду, рушає ручками, крутить головкою — треба єго поплекати. Длятого найлїпше плекати дитинку все в одну пору (що 2 години). Коли немовлятко чогось нездужає, то кричить сильно і довго, при тім єсть неспокійне, кидає ся, корчить ся і перебирає ніжками. Такий плач немовлятка єсть ознакою, що оно нездужає на животик; тогди оно кричить і аж заходить ся, при чім ротик у него отвертий. Наглий і дуже сильний крик, особливо в ночи підчас спаня єсть ознакою здутя; він минає, скоро вітри відійдуть. В таких случаях добре розмастити дитинї животик кминковим олїйцем. Коли дитина відчасу до часу кричить таким голосом, що то, як кажуть, она верещить, то знак, що єї болить голова, а біль голови походить найчастїйше від злої годівлї і від запору відходів; дитинї треба дати тогди на прочищенє. Коли дитина кричить як би перепуджена, то знак якоїсь недуги грудної. Крик з хрипкою означає катар. Коли дитина кричить голосом глухим, придушеним і від часу до часу аж пищить, то ознака запаленя легких. Коли дитина має біль в усї, то може і кілька годин без перестанку кричати, а наші селянки замість в такім случаю порадити ся доктора, кажуть, що то якась „відміна“ і біжать чим скорше до ворожки! На плач і крик дитини треба длятого добре звважати і зараз давати їй розумну поміч. Плач розвезеної дитини можна легко розпізнати і тогди лишити єї в спокою, нехай викричить ся, то й перестане.

На молоденький ум нїчо так не впливає, як гарне оповіданє. Дитина до смерти буде згадувати свою матїр і нїколи єї не забуде, коли та розповість їй в молоденьких лїтах яку гарну казку. А в нашім народї так богато всїляких і прекрасних казок! Шкода лиш, що нїхто їх доси не позбирав, та не уложив як слїд. Але поганих казок, про чортів, духів, страхів, опирів та розбійників малим дїтем не треба розказувати; для них годять ся лиш такі казки, з котрих виходить якась наука (н. пр.: казка про дїда, бабу і дївку, як витягали моркву і не могли витягнути, аж миш їм помогла — навіть при великій силї маленька заважить), або котрі можуть впливати на здоровий розвій уяви (фантазиї).

Замащенї правдиві коралї можна знов так очистити, що будуть виглядати як нові, коли вложити їх в лїтну (не горячу) воду, в котрій розпущено соду. Нехай постоять в тїй водї, а відтак треба їх виймити, вимити щіткою в теплій водї з милом і вложити в пересїяне перед тим і добре висушене та загріте трачинє. За дві години они будуть вже зовсїм сухі і будуть виглядати як нові.

Як пізнати бавовнянні нитки в льнянім полотнї? Взяти кусник полотна і намочити у водї, в котрій розпущено трохи соли і цукру. Коли той кусник висхне, спалити єго поволи. З правдивих льняних ниток лишить ся тогди чорний вуголь, а з бавовняних сивий.

Карук, що не розпустить ся і в водї, робить ся так: Звичайний карук намочуєсь у водї, щоби єї втягнув в себе, але не так довго, щоби аж зовсїм розмок і став ґаляретуватий. Відтак наливає ся на него льняного олїю і варить ся на ґрани доти, доки аж зовсїм не розварить ся. Тогди клиїть ся ним і він, коли засхне, держить так міцно, що не пустить ані у вохкости ані в водї.

Жовч волова і жовчеве мило від плям. Жовч взагалї має ту прикмету, що розпускає в собі товщ на дуже маленькі частинки. Жовчи з вола уживають длятого часто до праня і чищеня. Коври і килими, церковні і домашні, покрита на меблях і т. п. можна добре вичистити, коли жовч з вола розпустить ся в горячій водї, а відтак вмочивши в ню щітку чистить ся нею дотичні предмети. Піну, яке при тім робить ся, змиває ся так само щіткою, вмачаною в чисту воду. — З жовчи можна зробити добре мило до плям, котрим вичищує ся товсті плями навіть з шовкових материй. В тій цїли бере ся: 1 кільо дрібонько покраяного або ще лїпші нашкрептаного, сухого мила зернистого (на менше розміри: 20 дека); 2 кільо (40 дека) сьвіжої жовчи і варить ся разом мішаючи заєдно доти, доки аж зачерпнена ложкою проба не покажесь по застигненю твердою. Тимчасом в другім горшку мішає ся: 15 (3) дека цукру, 5 (1) дека венецийскої терпентини і 15 (3) дека амонії (воднистого амонїяку, Salmiakgeist). Ту мішанину додає ся до тамтої ще горячої і добре розколочує ся, а відтак, коли застигне, робить ся з неї кульки або лїсочки і має ся мило від плям.

— **Товариство взаїмного кредиту „Днїстер“** числило з кінцем марця 1896 р. членів 283 з 312 декларованими удїлами на суму 15.600 корон, на котрі вплачено готівкою 10.554 зр. 26 кр.

Позичок удїлено 233 в сумі 74·010 корон.

Вкладок щадничих позістає 90 на суму 48.319 корон 11 сотиків.

Оборот касовий виносив 272.287 корон 86 сот.

Рахунок приходу і розходу по день 31 марця 1896:

Прихід:

На фонд резервовий .	. кор.	558·—	сот.
„ удїли . . .	. „	10.554·26	„
„ вкладки до обороту	. „	54.593·84	„
„ рахунок біжучий .	. „	32.532·—	„
„ пожички на скрипти зворот	„	6.612·58	„
„ „ „ векслї .	. „	1.258·42	„
„ побрані відсотки .	. „	3.215·61	„
„ кошти адмінїстрациї	. „	281·10	„
З щадницї почтової .	. „	26.538·12	„
Разом корон		136.143·93	„

Розхід:

На вкладки щадничі звернено	кор.	6.274·73	сот.
„ позички на скрипти .	„	64.450·—	„
„ „ „ векслї .	. „	9.560·—	„
„ кошти адмінїстрациї .	„	869·07	„
„ процент . .	. „	487·07	„
„ кошти заснованя .	. „	200·30	„
„ рахунок біжучий .	. „	26.412·—	„
До щадницї почтової .	. „	27.110·44	„
Готівка в касї . .	. „	780·32	„
Разом корон		136.143·93	сот.

З позичок припало по конець марця с. р. до заплати 127 рат, з котрих звернено 122 в сумї 7.871 корон, а залягають рати у 5 довжників в квотї 542 корон 90 сотиків, котрих о заплату упімнено.

Пригадуємо, що Товариство взаїмного кредиту **приймає** вкладки щадничі до опроцентованя по 5 прц. і просимо о нові вкладки. Особливо поручаємо наше товариство до льокованя **фондів церковних і капіталів брацтв церковних**, звертаючи увагу на найлїпші ґаранциї при удїлюваню позичок. У Львові дня 3 цьвітня 1896. Від Дирекциї тов. взаїмного кредиту „Днїстер“.

на перешкодї. Всї услівя сповнені. Так сказав менї сам проводир ігрищ.

— Дякую тобі, Маллуху! — відповів Бен Гур.

А Маллух говорив дальше:

— Твоя барва біла, а Месалї багрянна і золота. Барви вже звістні; до завтра буде вже кождий Араб і жид в містї носити білу ленту, а в цирку побачиш, що ґалериї подїлять ся досить рівномірно на білих і багрянно-золотих.

— Ґалериї може, але не трібуни над брамою Помпе.

— Нї! Там буде переважати багрянно-золота. Але коли виграємо — Маллух аж усьміхнув ся на саму згадку — коли виграємо, то-ж то ті панове будуть дрожати! Розуміє ся, що при закладах будуть они легковажити собі все, що не римске, та будуть ставити на Месалю два, три, пять против одного, длятого, що він Римлянин. — А відтак додав тихо: Жидови, що значить щось в сьвятини, не годить ся таким способом пускати гроші, але межи нами сказавши, я таки буду мати приятеля, що буде сидїти зараз за консулем, а той прийме заклад трох, або пятьох, а хоч би й десятьох против одного — хоч би они в своїй пристрасти й як високо заганяли ся. Я дав єму в тїй цїли квіт на шість тисячів шекелїв.

— Мій друже — відозвав ся на то Бен Гур — Римлянин закладає ся лиш о римскі гроші. Піди ще сеї ночи до твого приятеля і дай єму квіт на тілько сестерциїв, кілько хочеш, та гляди, Маллуху, щоби-сь єго намовив, аби він закладав ся з Месалею і єго прихильниками: Ілдерімові конї против Месалевих.

Маллух призадумав ся.

— То значилоби звернути увагу на них обох.

— Менї того й треба, Маллуху!

— Ну тепер вже розумію!

— Отже видиш; коли хочеш зробити менї прислугу, то поможи менї звернути увагу на перегони межи мною а Месалею.

— Зроблю то. Буду ставити великі заклади; коли їх приймуть — тим лїпше.

— А хиба-ж не відшкодувати менї себе за рабунок? — сказав Бен Гур як би сам до себе; — може то й послїдна нагода. А хоч би прийшлось не лиш упокорити єго гордість але й зовсїм єго зруйнувати! Сам наш праотець Яков не противив би ся тому.

На єго лици видко було якусь рішимість, коли відтак в голос відозвав ся: Ну, добре; послухайже мене Маллуху, не закладай ся лиш о сестерциї, але хочби й о таленти, коли хтось такий знайде ся. О пять, десять, двайцять, а хоч би й о пятьдесять талентів, коли би сам Месаля закладав ся.

— Та-ж то величезні суми! — сказав на то Маллух. — Я мусїв би ручити.

— То ручи. Іди та скажи Сімонїдесови, щоби він з тим зробив який лад. Скажи єму, що я хочу конче знищити мого ворога і що такої нагоди до того вже не буде. Іди-ж, іди!

Маллух попращав ся і поїхав, але незадовго вернув ся назад.

— Вибачай — сказав він до Бен Гура. — Я щось забув. Я сам не міг дістати ся близько Месалевого воза, але другий єго змірив. Вісь єго на долоню висша від землї, як при твоїм возї.

— На долоню? Лиш тілько! — сказав Бен Гур урадований. — Відтак нахилив ся до Маллуха і додав: По тїй правдї, як ти син Юди і вірний свому племени, то постарай ся о місце для себе повисше тріюмфатора, недалеко від балькона над стовпами. Коли доїдемо до того закруту дороги, то уважай добре! Коли я там — але нї! вже не скажу. — Лиш будь там і уважай.

В сїй хвили Ілдерім аж крикнув з дива. — Ради Бога, а то що знов? — сказав він звертаючи увагу Бен Гура на оповіщенє і показуючи пальцем на одно місце в нїм.

— Читай! — сказав Бен Гур.

— Нї, читай ти!

(Дальше буде).

ТЕЛЕҐРАМИ.

Рим 8 цьвітня. Правительство італїяньске зажадало в Петербурзї поясненя о силї і складї призначеного до Абесинії відділу червоного хреста.

Константинополь 8 цьвітня. Екуменьский патріарх віддав зараз візиту кн. Фердинандови, що в кругах церковних звернуло увагу і уважає ся за факт многоважний.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

Важне для посїдачів возів!

І. Рафінерия живиці і олію терпентинового, фабрика виробів смолових і товщевих
Франц ф. Фуртенбах
в Віне р-Найштадт

реєстрована

марка охор.

Дотепер неосягнена податність в смарованю
Найновійше специяльне СМАРОВИЛО
до осий
для осий до олію або піволію.

Не мерзне, не зтече, не допускає до запаленя ся осн. Дуже відповідне для отвертих осий возів товарових. — До ужитя без взляду на уряджене до смарованя.

Хемічно розслїджене!
Практично випробоване!
Вільне від квасів, від води і від живиці.

Висилка лише в оригінальних бляшаних пушках по 5 кльґ.

Цїна пушок: 39

В Австро-Угорщинї до кождої стациї поч. franko зр.	2·50
В Боснії і Герцеґовинї до кождої „ „ „ „	2·75
За Границею loco стация Вінер-Найштадт . „	3·25

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купує і продає

всякі ефекти і монети

по курсї даним найдокладнїйшім, не числячи жадної провізиї

Яко добру і певну льокацию поручає:

4% листи гіпотечні коронові
4½% листи гіпотечні
5% листи гіпотечні преміовані
4½% листи Тов. кредитового земс.
4½% листи Банку краєвого
4% листи Банку краєвого
5% облїґациї комунальні Банку крає.
4½% пожичку краєву галицку
4% пожичку краєву галицку коронову
4% пожичку пропінацийну галицку
5% „ „ буковиньску
4½% пожичку угорскої зелїзної дороги державної
4½% пожичку пропінацийну угорску
4% угорскї Облїґациї індемнїзацийні
і всілякі ренти австрийскі і угорскі,

котрі то папери контора вимінн Банку гіпотечного всегда купує і продає

по цінах найкористнїйших.

Увага: Контора виміни Банку гіпотечного приймає від Вп. купуючих всякі вильосовані, а вже платні місцеві папери цінні, як також купони за готівку, без всілякої провізиї, а противно замісцеві лишень за відтрученем коштів.

До ефект, у котрих вичерпали ся купони, доставляє нових аркушів купонових, за зворотом коштів, котрі сам поносить. 9

ГАЛИЦКИЙ БАНК КРЕДИТОВИЙ

почавши від 1 лютого 1890 поручає

4% Асигнати касові

з 30 дневним виповідженем

3½% Асигнати касові

з 8 дневним виповідженем, всїже виагодичі ся в обізї

4½% Асигнати касові

з 90 дневним виповідженем, будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4 проц. з дневным терміном виповідженя.

Львів, дня 31 січня 1890. 10 Диренция.

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всї дневники

по цїнах оригінальних.

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика число 9.

приймає

абонамент на всї дневники

по цїнах оригінальних.

АРТИКУЛИ ЯПАНЬСКІ

ЗЕРКАЛА, ТОАЛЕТИ ДАМСКІ

знаменитої і добірної якости поручає одинокий магазин люксусовних артикулів і найбільший склад апаратів і приборів фотографічних.

Львів, **Людвик Файґль** Пасаж Гавсмана 8.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.